

lem for Sorø Amts 2den Valgkreds (P. Christensen), og det er et Spørgsmaal, som der vistnok ogsaa er god Grund til at rejse saa vel ved disse Hovedgaarde som ved andre Hovedgaarde, der tilhøre Staten eller dennes særlige Institutioner. Naar det viser sig, at man ud af disse Hovedgaarde faar saa lidt i Forpagtningsafgift, som vi nu faa, er der mindre Marjag end tidligere til at bevare dem i deres fulde Udstrækning, og naar der samtidig kræves saa betydelige Udgifter til Nybygninger og Udbedringer af de bestaaende Bygninger, som jo Tilfældet er ved de her paagældende Hovedgaarde, saa fortjener det Spørgsmaal i høj Grad at tages under Overvejelse, om man ikke burde indskrænke Gaardenes Areal og saa slippe billigere fra Bygningsarbejderne, ved at omdanne de bestaaende Bygninger efter det indskrænkede Areal. Det er en daarlig Forretning for Staten at beholde disse Gaarde og udleje dem mod en lav Forpagtningsafgift, af hvilken vi endda eftergive et betydeligt Beløb og saa samtidig anvende overordentlig store Bekostninger paa disse Gaardes Udbedring og Nybygninger. Man kan jo vanstelig nærme sig dette Spørgsmaal, før end der bliver Forpagtningsledighed, og det, der her er Tale om, er altsaa kun Bortfæstning af 62 Tønder Land, der, efter hvad der er Udvalget meddelt, maa antages at ligge ubebejlet for Forpagteren af Nordruplund, og som han derfor ikke vil have noget væsentligt imod at blive fri for, selvfølgelig imod tilsvarende Medsættelse i Forpagtningsafgiften. Denne Medsættelse burde vistnok rettest beregnes efter Hartkornet, og det maa da finde ny Hartkornsansættelse Sted saa vel af det, han beholder, som af det, der skræfres. Naar der spørges, i hvilke Parceller denne Bortfæstning skal finde Sted, saa tror jeg at turde tale ikke blot paa mine Medforslagsstilleres Begne, men maaste paa flere Udvalgsmedlemmers Begne, naar jeg siger, at det vil være rettest, om Bortfæstningen fete i Lodder, dels paa 10 Tønder Land, dels paa 2—3 Tønder Land. Det første vilde sætte de vedkommende i Stand til at holde en Hest, det sidste vilde være en Huslod, som kan give en Landarbejder en god Støtte. Naar saa Forpagtningen udløber eller er ved at udløbe, saa antager jeg, at den Rigsdag, der sidder inde til den Tid, vil tage dette Spørgsmaal under Overvejelse i Forbindelse med den Kultusminister, vi til den Tid have, om, hvorvidt større Dele af disse Gaarde muligvis skulle bortfalde paa lignende Maade. Man vil da have indvundet Erfaring om, hvorvidt der er Uttraa efter saadanne mindre Ejendomme og hvor-

vidt Staten vil kunne finde Regning derved. At det vil være til Gavn for Befolkningen, derom kan der fra et demokratisk Standpunkt ikke være nogen som helst Tvivl. — Under Nr. 86 har jeg i Forening med to andre Medlemmer stillet Forslag om, at Kontoen 100,000 Kr. til Forøgelse og Fornælse af Statsinventariet udgaar. Den ærede Ordfører bevægede sig paa en meget blød Maade uden om dette Spørgsmaal, men det er jo ikke skult for nogen, at Spørgsmaalet drejer sig om en Bevilling til Kongens og Dronningens Guldbryllup. Dette fremgaar ogsaa af Anmærkningerne, hvor der efter forskellige andre Betragtninger skrives: „Da det tør ventes, at vort Land til næste Aar vil blive besøgt af flere fremmede Fyrster, vil det være i høj Grad ønskeligt, at den ovenfor omhandlede nødvendige Forøgelse og Fornælse af Statsinventariet kan finde Sted allerede i indværende Finansaar. Jeg kan om dette Spørgsmaal indskrænke mig til at henvise til, hvad der allerede blev bemærket, da der var Tale om en Bevilling af 4,000 Kr. til Universitetsfesten i Anledning af Kongens og Dronningens Guldbryllup, nemlig hvad Finansudvalgets Ordfører udtalte i 1888 paa det samlede Flertals Begne, at der, saa længe de nuværende Forhold bestode, ikke var Marjag til Fester af nogen som helst Art, og at en Bevilling i dette Djemed vilde Folketinget ikke kunne give uden at fravige det Standpunkt, som vi i saa Henseende have indtaget. Jeg ser ikke, at der er indtraadt nogen som helst Forandring i de Forhold, som den Gang bevirkede, at vi nægtede Bevillingerne i Anledning af Hans Majestæts halvfjerdstindstyveaarige Fødselsdag og femogthveaarige Regeringsjubilæum. Nævnlig Hans Majestæts halvfjerdstindstyveaarige Fødselsdag kan fuldkommen stilles ved Siden af den nu kommende Begivenhed. Det femogthveaarige Regeringsjubilæum kunde jo betragtes som særlig vedrørende Staten, men Hans Majestæts Fødselsdag, saa vel den ordinære som den halvfjerdstindstyveaarige, er en privat Familiefag ligesom Guldbrylluppet, og hvad der gjaldt den Gang om de Bevillinger, som da bleve forlangte, maa ogsaa gælde nu om Bevillingerne til Guldbrylluppet. For øvrigt kan jeg ikke tilbageholde den Bemærkning, at Statsinventariet kan det ikke paa hvile Staten at vedligeholde paa samme Maade som f. Eks. Slotte og deslige. Hvis det havde været Tilfældet, vilde vi sikkert jævnlig have faaet Krav om Bevillinger til Statsinventariet. Jeg betragter inarere Statens Pligt i saa Henseende som svarende til den, der for nylig blev omtalt af den ærede Ord-